

PREDAVANJE BR.4

- MATEMATIČKI POJMOVI
- LIKOVNO VASPITANJE
- DRAMSKO IZRAŽAVANJE

MATEMATIČKI POJMOVI

CILJEVI :

- Uočavati kvantitativne odnose u neposrednoj okolini deteta (porodici, kući, stanu, vrtiću, parku, na ulici , igralištu, autobuskoj i železničkoj stanici, itd)
- Sopstvenim aktivnostima - posmatranjem, poređenjem, praktičnim radnjama , istraživanjem, proveravanjem , rasuđivanjem – formirati skupove od 6 do 10 elemenata;
- Otežavati klasifikaciju predmeta sa 2 – 4 kriterijuma;
- Grafički prikazati odnose u skupovima korišćenjem simbola, grafičkim predstavljanjem parova (vezivanjem strelicom);
- Dograđivati iskustva dece o mestu broja u brojnom nizu ;
- Brojati unapred i unazad i proširivati iskustva o strukturi broja:

- Omogućiti deci da sama otkrije princip raspoređivanja u zadacima unakrsne klasifikacije;
- Uočavanje prostornih dimenzija predmeta, odnosa i relacija u porodici, okolini i vrtiću ;
- Aktivirati znanja o prostornim dimenzijama i relacijama ;
- Vršenje operacije serijacije po dužini, širini, visini i debljini ;
- Proveravati odnose komparacijom do tri predmeta, i to po veličini, širini, visini, debljini (npr : po veličini – velik, veći, najveći)
- Utvrđivati i proveravati prostorne relacije : ispred - iza, gore – dole i sl.
- Razvijati sposobnost decentriranja, tj. orijentacije u odnosu na druge,
- Kroz igru aktualizovati znanja o vremenskim relacijama
- Podsticati decu da rešavaju probleme konzervacije količina ;

- Manipulisanjem, upoređivanjem i proveravanjem sticati iskustva o merama i merenju (korak, štap, litar, kilogram, metar i sl .);
- U životnim situacijama uočavati pojmove : celina, polovina i deo;
- Iskustva o vrednosti novca.

V A Ž N O :

- UOČAVANJE KVANTITATIVNIH ODNOSA U OKOLINI, PUTEM ISKUSTVA I LOGIČKIH OPERACIJA, OSNOVA JE ZA RAZVOJ MATEMATIČKIH POJMOVA.
- VAŽNIJE JE ZNATI KAKO DETE REŠAVA ZADATAK I KOJE POSTUPKE PRIMENJUJE OD TOGA DA LI UME DA REŠI ZADATAK.
- PUT OD SKUPA JEDINI JE PRAVILAN PUT KA FORMIRANJU POJMA BROJA.

RAZVOJ LOGIČKO – MATEMATIČKIH STRUKTURA

Jedno od centralnih pitanja KOGNITIVNOG RAZVOJA JESTE PROBLEM FORMIRANJA POJMOVA KONZERVACIJE (konstantnosti, stalnosti) i neophodan uslov formiranja matematičkih pojmova. Posle šeste godine znatno su veće mogućnosti deteta za rešavanje logičko – matematičkih operacija. U te operacije spadaju :

1. KLASIFIKACIJA – grupisanje predmeta prema nekim zajedničkim obeležjima, prema jednom ili više kriterijuma (boja, oblik, veličina, namena)
2. KORESPODENCIJA – pridruživanje predmeta jedne grupe predmetima druge grupe (1 : 1 – jednoznačna korespodencija) dete utvrđuje da li ih ima jednako, više ili manje jednih ili drugih ; osnovni postupak kojim se kod deteta izgrađuju pojmovi : više – manje – jednako; više za jedan – manje za jedan , i sl.

3. SERIJACIJA – uređivanje predmeta prema stepenu nekog svojstva u rastući ili opadajući niz (od najmanjeg do najvećeg ili obrnuto ; od najkraćeg do najdužeg, ili obrnuto);
4. SERIJALNA KORESPODENCIJA – složenija logička operacija u kojoj se vrši istovremeno i serijacija (u rastući ili opadajući niz) i korespodencija – pridruživanje odgovarajućih veličina uređenom nizu ili određenom predmetu);
5. TRANZITIVNOST – shvatanje relativnosti veličine nekog predmeta. Uočavanje pojedinog elementa niza u odnosu na prethodni element, i o odnosu na onaj koji za njim sledi;
6. UNAKRSNA KLASIFIKACIJA – način klasifikovanja u kojem se predmeti – objekti u istom trenutku raspoređuju po dva ili više kriterijuma.

VAŽNO:

- ZA PROCES RAZVOJA POČETNIH MATEMATIČKIH STRUKTURA MORA POSTOJATI PROCES AKTIVNOG UNUTRAŠNJEG KONSTRUISANJA ZNANJA
- TO NIJE PROCES PRENOŠENJA ZNANJA
- MOGUĆE JE VRŠENJE OPERACIJE NA MENTALNOM PLANU SAMO KAO REZULTAT INTERIORIZACIJE PRAKTIČNIH RADNJI
- U OSNOVI FORMIRANJA POČETNIH MATEMATIČKIH POJMOVA MORA BITI MANIPULACIJA PREDMETIMA JER DE TE BEZ PRAKTIČNE RADNJE NEĆE MOĆI DA IZGRADI SISTEM REVERZIBILNIH OPERACIJA (INVARIJANTNOSTI)

IGRE I AKTIVNOSTI

- Eksperimenti sa konzervacijom diskontinuiranih količina (dugmad i novčići)
- Cvetovi i vaze (ispod svake vaze stavi se po jedan cvet a zatim se cvetoci šire rasporede u duži niz od niza vaza – mlađa deca zaključuju da ima više cvetova; tražiti od dece da obrazlože svoje tvrdnje ali ne da daju tačne odgovore)
- Eksperimenti sa dužinom ili ..(dva paralelna štapića iste dužine pa ih pomerati, pitati - koji je sad duži ?)
- Eksperimenti sa tečnošću (sipati istu količinu vode u dve iste posude a zati jednu količinu presuti u posudu drugog oblika, užu i višu i pitati šta se promenilo, da li je nivo vode isti, ako nije – zašto ?)
- Presipati tečnost u više različitih posuda, stvarati nove i nove situacije

V A Ž N O :

SHVATANJE KONSTANTNOSTI ZAPREMINE TEČNOSTI DECA NAJSPORIJE IZGRAĐUJU

- Tek od 11 do 12 godine deca uočavaju i stižu pojam konzervacije zapremine
- Deca ne mogu da izgrade apstraktne strukture i apstraktno rezonovanje ako ono ne počiva na solidnoj osnovi kontakta sa predmetima i pojavama od kojih treba poći u apstrahovanju i generalizaciji- primer – oblast fizičkog vaspitanja: jedan IZA drugog; jedan ISPRED drugog; razmak IZMEĐU kolona; kotrljanje lopte NAPRED, KRUŽNO, VIJUGAVO, LEVO, DESNO; silaženje NIZ, penjanje UZ,

- Pogledaj i zapamti (igre naloga)
- Formiranje skupa od 7 i 8 elementa
- Pronađi odgovarajući skup (prema zadatom broju pronalaziti odgovarajuće skupove i stavljati ih u određena polja)
- Logički blokovi
- Domino
- Napiši brojni niz kako želiš
- Kuda ide ovaj voz ?
- Igre jamb- kockicom
- Brojni niz u vidu časovnika
- Igre simbolima i brojevima

LIKOVNO IZRAŽAVANJE

CILJEVI :

- Omogućiti detetu da se slobodno izražava birajući samo likovne tehnike, podloge i ostale materijale
- Podsticanje imaginacije kao važne komponente kreativnog mišljenja
- Doprinositi razvoju fine motorike, posebno koordinacije oko – ruka
- Podsticati istraživačke tendencije u likovnom izražavanju pa i ako “ ništa “ ne urade
- Podsticati viztuelno opažanje, vizuelno pamćenje i mišljenje, vizuelnu maštu i kreativno mišljenje - sve kroz igru i neformalne aktivnosti

DRAMSKO IZRAŽAVANJE

CILJEVI :

- razvijati sposobnost dramskog izražavanja
- da se izraze slobodno rečju, pokretom , gestom , mimikom, pantomimom
- osloboditi ih straha od nastupa pred grupom
- učvrstiti ih u uverenju da svi mogu slobodno da izraze osećanja i iskustva bez bojazni da će njihovo predstavljanje biti manje uspešno od drugih

MUZIČKO IZRAŽAVANJE

CILJEVI :

- Da aktivno učestvuje u sopstvenom muzičkom razvoju koristeći svoje muzičke potencijale
- Da eksperimentiše sa zvucima koje proizvode različiti predmeti i materijali, da prepozna poreklo zvuka, razlikuje zvuk po visini, boji i trajanju
- Da razvija osećaj za ritam
- Da stvara melodiju, ritmičke figure
- Da upozna i ovlada muzičkim igrama, plesnim koracima i jednostavnim koreografijama